

Surnadal kommune
Bårdshaugvegen 1
6650 Surnadal

Trondheim, 13.01.2021

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/11020

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Faglig vurdering av mulige nye nasjonalparkområder

Kommunene blir med dette orientert om at Miljødirektoratet har startet et arbeid med en faglig vurdering av om det er områder som kan være aktuelle som nye nasjonalparker. Det kan være utvidelse av eksisterende nasjonalparker, omgjøring av landskapsvernområder til nasjonalpark, eller opprettelse av helt nye nasjonalparker. Det vil bli lagt opp til tett dialog med kommunene i den kommende prosessen. Vi vil presisere at det ikke er tatt noen beslutning om hvorvidt det er aktuelt å gå videre med noen av disse forslagene.

Bakgrunn

Klima- og miljødepartementet (KLD) ga i brev av 19.09.18 Miljødirektoratet oppdrag om å foreslå områder som skal vurderes i videre arbeid med supplerende vern. Oppdraget var en oppfølging av Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet - Norsk handlingsplan for naturmangfold, jf også regjeringsplattformene fra Jeløya og Granavolden.

Det sentrale målet med oppdraget om supplerende vern var å foreslå områder som inneholder natur som Norge har vernet for lite av til å oppnå målet om et representativt vern. Manglene er både knyttet til typer natur og geografisk fordeling. Etter rent naturfaglige innspill fra fylkesmennene (nå statsforvalterne) foreslo Miljødirektoratet i sin oversendelse til KLD i mai 2019 et antall områder som vi mener er best egnet til å nå dette målet. I utvelgelsen ble det særlig lagt vekt på områder som inneholder naturtyper som er underrepresentert i dagens verneområder basert på evalueringen av norske verneområder fra 2010 (NINA-rapport 535 (Framstad m.fl. 2010)).

I vår oversendelse til KLD i 2019 foreslo vi at arbeidet med supplerende vern kunne deles inn i 3 kategorier:

- **Kategori supplerende vern** hvor vi oversendte et forslag på 275 områder som inneholder natur som Norge har vernet for lite av
- **Kategori våtmarksplan Finnmark** som inneholder 9 områder som tidligere var en del av verneplan for myr og våtmark i Finnmark

- **Kategori nasjonalpark.** Denne kategorien inneholdt 46 områder hvorav 36 er forslag til utvidelser av eksisterende områder og 10 er forslag på nye områder. I tillegg er det foreslått mulig endring av verneform for 18 områder.

For alle kategoriene har direktoratet lagt til grunn at nytt vern av privateid skog fortsatt skal skje gjennom frivillig vern.

Miljødirektoratet fikk i brev fra KLD av 2. juli 2020 et konkretisert oppdrag om vern av verdifull natur som baserer seg på områder foreslått i kategorien supplerende vern. Departementet påpekte at det kunne være hensiktsmessig å starte arbeidet i et utvalg fylker. Dette arbeidet er nå under oppstart i Rogaland og Oslo/Viken. Det er foreløpig ikke tatt stilling til hva som skjer med kategorien våtmarksplan Finnmark.

I brev av 18. november 2020 blir Miljødirektoratet bedt om å gi en nærmere faglig vurdering av mulige nye områder som inngår i kategorien nasjonalpark. I brevet vises det til at denne kategorien omfatter områder hvor det kan være aktuelt å:

- endre vernekategori for hele eller deler av eksisterende verneområder til nasjonalpark. Flere landskapsvernområder opprettet etter den tidligere naturvernloven ble etablert som landskapsvernområder fordi andelen privateid grunn i områdene gjorde at det etter denne loven ikke var hjemmel for opprettelse av nasjonalpark selv om naturverdiene kunne kvalifisere til opprettelse av nasjonalpark. Naturmangfoldloven har ikke tilsvarende bestemmelser om eiendomsforhold i nasjonalparker. For noen av disse områdene kan det også være aktuelt å vurdere utvidelse av verneområdet
- utvide eksisterende nasjonalparker
- opprette nye nasjonalparker

Frist for dette oppdraget er 1. april 2021.

Videre arbeid

Direktoratet vil legge følgende kriterier til grunn for vurdering og prioritering

- om områdene bidrar til at relevante naturtyper blir tilstrekkelig representert i norske nasjonalparker
- om områdene bidrar til å sikre truet natur (arter og naturtyper)
- om områdene bidrar til større robusthet for å motvirke negative effekter av klimaendringer og andre negative påvirkninger
- områdenes betydning for verneområdene som økologiske nettverk

KLD sier videre at direktoratets anbefaling vil være et grunnlag for departementets vurdering av om det bør lages en ny nasjonalparkplan. Granavolden-plattformen legger til grunn at det skal være lokal medvirkning og aksept for opprettelse av nye nasjonalparker.

For områdene i kategori nasjonalpark kan også andre verneformer enn nasjonalpark være aktuelle.

Det gjentas at dette brevet kun er ment som en orientering om at direktoratet har startet arbeidet med sin anbefaling til KLD. Brevet går til de kommunene som vi, etter en foreløpig vurdering, ser er berørt i større eller mindre grad av arealer i de 46 områdene vi er bedt om en nærmere vurdering av. Dette basert på den grovavgrensingen av et mulig planområde som vi fikk fra fylkesmennene. For de verneområdene hvor endret verneform kan være et alternativ sendes brevet til alle berørte kommuner selv om det bare kan være aktuelt med endring av verneform for deler av verneområdet.

Vi vil på ny også presisere at det ikke er tatt noen beslutning om hvorvidt det er aktuelt å gå videre med noen av disse forslagene.

Miljødirektoratet ønsker dialog med mulig berørte kommuner om oppdraget. Vi vil ta initiativ til fysiske møter i februar-mars forutsatt at smittesituasjonen tillater det, alternativt digitale møter. På disse møtene kan vi orientere nærmere om oppdraget, men ønsker først og fremst synspunkter fra kommunene på de områdene som så langt er identifisert.

Dersom noen av kommunene allerede på nåværende tidspunkt ønsker en nærmere orientering om den videre prosessen kan dere gjerne ta kontakt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Fossum
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Brevet sendes følgende kommuner:

Alta	Hægebostad	Nordreisa	Sunddal
Alver	Kautokeino	Oppdal	Sunnfjord
Arendal	Kinn	Orkland	Surnadal
Aurland	Kristiansand	Rennebu	Sør-Fron
Balsfjord	Kvam	Rindal	Tromsø
Bardu	Kvinesdal	Ringebu	Tydal
Bjerkreim	Kvæningen	Ringsaker	Tynset
Bremanger	Kåfjord	Røros	Vaksdal
Bygland	Lierne	Samnanger	Valle
Bykle	Lindesnes	Sandnes	Vang
Dovre	Lom	Sel	Vik
Farsund	Luster	Selbu	Voss
Flekkefjord	Lyngen	Senja	Vågå
Folldal	Lærdal	Sirdal	Ørsta

Gjesdal	Masfjorden	Skjåk	Øyer
Gloppen	Meråker	Snåsa	Øystre Slidre
Grong	Målselv	Stor-Elvdal,	Åmot
Hamar	Narvik	Storfjord	Åseral
Hjelmeland	Nord-Fron	Strand	

Kopi til:

Statsforvalteren i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Statsforvalteren i Rogaland	Postboks 59	4001	Stavanger
Statsforvalteren i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Statsforvalteren i Trøndelag / Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statens hus	9815	Vadsø
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO